Donderdag, 12 November 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 8752

# AMIGOE DI CURAÇAO



Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38



# Franse vloot bij Toulon.

## Pétain en Laval beiden te Vichy.

### Darlan tekent capitulatie Frans Noord-Afrika.

### Grote luchtgevechten om Tunis.

**NIEUWS VAN VANMORGEN.**

De berichten, die hedenmorgen bin-...stromen, zijn nog zo tegenstrijdig, ... wij ze als volgt samengevat aan ...e lezers willen voorleggen. Tegelijk ...en telegrammen binnen over het ...de onderwerp, doch het ene zegt ...t het tegengestelde van het andere:

**De Franse Vloot:**

— **Vichy (spoed):** De Franse radio ...lde mede, dat de Duitsers Toulon ...t zullen bezetten en dat de marine-...oriteiten besloten hebben de basis ...verdedigen tegen elke agressie.

— **Bern (spoed):** De radio van Vi-...y zeide, dat de Duitsers Toulon be-...ten om „de vloot veilig te stellen".

— **Londen:** De radio van Vichy ...akte bekend, dat de Duitsers beslo-... hebben Toulon niet te bezetten, ...dat de hoofden van de Franse ...ot „zich zullen verzetten tegen elke ...essie". De radio zeide, dat met het ...op de beslissing van de Franse ...ine-autoriteiten de Duitsers zijn ...eengekomen, dat Toulon een af-...heiden gebied zal blijven. Toulon ...niet worden bezet. De Franse oor-...schepen zullen worden veilig ge-...ld.

— **Londen:** Gezaghebbende kringen ...lden mede, dat de Britten tot nu toe ...n inlichtingen hebben over bewe-...gen van Franse vlooteenheden uit ...lon. Men wees er echter op, dat ... een beweging mogelijk heeft ...ats gehad en de Geallieerden er nog ... van hebben vernomen. Men ver-...arde, dat deze eenheden een flinke ...id zouden kunnen leveren, indien ...ouden kiezen zich tegen de Duitse ...ngen te verzetten om aan boord te ...en.

— **Londen:** Marine-kringen schatten, ...er 8 kruisers, 25 torpedojagers, 26 ...boten en een aantal lichtere sche-...te Toulon klaar liggen om elk ...blik zee te kiezen.

...n slagschip te Toulon, de „Dun-...que" of de „Strasbourg" is moge-...ook zeewaardig. 15 Andere tor-...jagers en 25 duikboten zouden ...te Marseille bevinden of zijn op-...gd. De diplomatieke correspondent ...de „News Chronicle" zeide, dat ...gens berichten, die gisteren Lon-...bereikten — officiële kringen geen ... hebben om ze niet te geloven — ...anse vloot te Toulon uit Hitlers ... is ontsnapt. Van drie slagsche-...te Toulon, de „Strasbourg", „Pro-...e" en „Dunkerque" is slechts de ...sbourg" zeewaardig, doch men ...ft, dat andere eenheden van de ...zee gekozen hebben en niet om ...eallieerden te bestrijden.

**Tunis.**

— **Londen:** De radio van Parijs ...nde, dat troepen van de As in ... geland zijn.

— **Londen:** Een zegsman van het ...ieerde Hoofdkwartier deelde me-...at de ontkenning van Radio Pa-...omtrent het landen van Duitse ...roepen en vliegtuigen in Tunis, ...is. Hij verklaarde, dat zijn bekend-...g van gisteren, volgens welke de ...ers gearriveerd zijn, gegrond is ... beste inlichtingen, die den Geal-...en ter beschikking staan. Hij ...rde te zeggen of Noordameri-...e troepen al dan niet in Tunis ...angekomen. Er „is geen teken" ...en antwoord van den Bey van ... op het verzoek van Roosevelt ...e te staan, dat Geallieerde troe-...et land doortrekken, behalve dan ...richt van Radio Parijs, dat de ...hierin zou hebben toegestemd. De ...an zeide het radio-bericht niet te ...n bevestigen of ontkennen, dat ...anse Commandant van Tunis de ...rs verwelkomd heeft. Toen hem ...agd werd of er berichten zijn ...Dakar, zeide de zegsman grimmig: ...loof, dat zij in een nogal hope-...ositie verkeren".

...weigerde hier verder op in te ... Hij verklaarde, dat de Geallieer-...tuatie overal in Frans Noord-...„uiterst bevredigend" is.

**WELKE RICHTING GAAT VICHY?**

Maarschalk Pétain heeft geprotesteerd tegen de opmars der Duitse troepen in het vroegere onbezette Frankrijk, doch de radio van Vichy maakte later bekend, dat Pétain en zijn cabinet een beroep hebben gedaan op de Noordafrikaanse strijdkrachten om door te gaan met haar tegenstand tegen de Geallieerden „teneinde hun macht in de belangen van Frankrijk en het Franse Imperium te beperken". Onmiddellijk na de uitzending van deze oproep uit Vichy om de weerstand in Noord-Afrika aan te houden, heeft Hitler door middel van de radio een beroep gedaan op de Franse soldaten om door te blijven strijden tegen de Noordamerikanen en de Britten.

Het nieuwsagentschap van Vichy maakte bekend, dat Pierre Laval sedert Maandag besprekingen heeft gevoerd met Hitler en vandaag uit München in Vichy is teruggekeerd. Het is slechts na zijn terugkeer in Vichy, dat de beslissing van de Vichy-Regering zal worden bekend gemaakt. Vroegere berichten uit Vichy hadden verklaard, dat Pétain als gevolg van het breken van het wapenstilstandsverdrag van 1940 door de nazies zijn volk had verlaten en het leger vrij gelaten had zijn eigen richting te kiezen. De Duitse radio's zonden uit, dat de Franse Regering aan alle militaire en politiële organen, die onder haar toezicht staan, had bevolen geen weerstand te bieden tegen de Duitse opmars in het vroegere onbezette Frankrijk. (Aan de Franse grens, (AP) 11.11).

**„DE VICHY-REGERING IS DOOD".**

Een zegsman van de Strijdende Fransen zeide, dat de Duitse opmars in onbezet-Frankrijk laat zien, dat „de Regering van Vichy dood is, en wij terug gaan naar Juni 1940." „Slechts de overblijfselen van Vichy, die door enige Franse ambtenaren in Versailles achtergelaten zijn, voeren de bevelen van de Duitsers uit. Het belangrijkste gevolg van deze Duitse daad moet zijn Frankrijk één te doen worden en het volk in Vichy, dat zich twee jaren lang met valse illusies gevoed heeft, op te wekken. Behalve Frans Indo-China is het gehele Franse Imperium weer in oorlog" (Londen, (AP) 11.11).

**DARLANS BEVEL OM DE STRIJD IN NOORD-AFRIKA TE STAKEN.**

Wes Gallagher seint het volgende uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

„Darlan heeft aan alle Franse strijdkrachten bevolen de wapens neer te leggen en naar haar barakken terug te keren. Met dit alles evenwel blijft de eigenlijke positie van den Admiraal nog zeer duister. Darlan tekende de wapenstilstand als opperbevelhebber van alle Franse strijdkrachten in Noord-Afrika, een positie, die eveneens aan zich wordt toegeëigend door Generaal Henri H. Giraud, die de steun van Generaal Eisenhower geniet. De plotselinge order van Darlan zeide, dat „daar al onze verplichtingen zijn volbracht en een bloedige strijd nodeloos is geworden, het bevel is gegeven aan alle land-, zee- en luchtstrijdkrachten om bij kennisneming van deze order de strijd tegen de strijdmachten der Noordamerikanen en derzelver Geallieerden te staken en naar haar barakken en bases terug te keren en toe te zien met de strictste onpartijdigheid."

De Noordamerikaanse troepen bezetten Casablanca op de morgen volgende op de overgave van alle Franse land- en zeestrijdkrachten, die daar gelegerd zijn door den bevelhebber Admiraal Michelier.

Majoor-Generaal George Patton, de Noordamerikaanse commandant in Marokko, leidde de onderhandelingen over de overgave.

De bevoegdheid om de vijandelijkheden te staken, heeft Darlan volgens zijn zeggen, in naam van Pétain op zich genomen. Darlans bevel zeide verder: „In Algerië en Marokko zullen de opperbevelhebbers zich in verbinding stellen met de plaatselijke commandanten teneinde te geraken tot de voorwaarden voor het staken der vijandelijkheden. Ik neem het gezag over Noord-Afrika op mij over in naam van Pétain. De tegenwoordige oudst-aanwezende officieren zullen hun commando behouden en de politieke en administratieve verenigingen blijven van kracht. Er zullen geen veranderingen plaats hebben zonder een nieuwe order mijnerzijds. Alle gevangenen aan elke zijde zullen worden uitgewisseld." Darlans order om te capituleren omvatte, naar men aanneemt, niet Dakar, doch deze marinebasis is thans geïsoleerd en men gelooft, dat zij zeker in Geallieerde handen vallen zal nu de Duitsers Vichy-Frankrijk bezetten. In het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika is het niet bekend, of Darlans bevel het gevolg is geweest van de overgave van Marokko of dat de positie van Patton de Franse capitulatie heeft bespoedigd. Evenwel heeft men 400 Noordamerikaanse gevangenen uitgewisseld tegen Fransen in Casablanca. Militaire kringen zeiden, dat de Duitse bezetting van Vichy-Frankrijk „niet slecht is van Geallieerd standpunt bezien. Deze bezetting strekt zich thans over een nieuw gebied uit en dwingt de nazies tot het uiterste toe zich in te spannen om nieuwe bezettingstroepen te vinden, die de bevolking in toom moet houden. Met het eindigen van de Franse weerstand in Marokko is ook Eisenhowers bliksemoorlog teneinde gekomen, welke precies 77 uren heeft geduurd. (Het Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 11.11).

**GEHEEL NOORD-AFRIKA LEGT DE WAPENEN NEER.**

Alfred Wall seint uit Londen:

Men heeft de vijandelijkheden in Frans Marokko en Algerië om 7 uur in de morgen gestaakt, nadat de overweldigende Britse en Noordamerikaanse strijdkrachten de Vichy-weerstand hadden overrompeld. Een strijdmacht bestaande uit zeer mobiele eenheden rukte uit in de richting van Frans Tunis. Men verwacht aldus de eerste grote botsing tussen de Noordamerikaanse en As-strijdkrachten op dit slagveld. Naar wordt medegedeeld, zijn de Duitsers en Italianen bezig een grote lucht- en legermacht samen te brengen in Tunis, teneinde de doorgang naar Tripolitania af te sluiten en de achterhoede van Erwin Rommels vluchtende leger in de Westelijke woestijn te redden. Achter de Geallieerden strekt zich het Frans Noordafrikaanse Imperium uit, dat behalve Tunis plotseling weer rustig is en thans door de Britten en Noordamerikanen herschapen wordt in een grote basis tegen Europa. De overgave van Casablanca en de bezetting van Rabat droeg het hare er toe bij om de Fransen hun wapenen neer te doen leggen en den Geallieerden de beschikking te geven over een strook van ongeveer 2000 kilometer land langs de Atlantische en Middellandse Zeekusten in Noord-West Afrika. In de eerste grote opmars van de Geallieerde bezetting ten Oosten van het gebied bij Algiers, heeft een afdeling de stad Bougie, dat ongeveer 180 kilometer ten Oosten van Algiers ligt, bereikt en veroverd. Deze bezetting gaf den Geallieerden strijdkrachten een basis, die nauwelijks 300 kilometer van de Tunische grens verwijderd ligt. De gepantserde afdeling, die vanuit Algiers in het binnenland aanvalt, zou volgens de radio van Vichy, het dorp Aumale, op een afstand van ongeveer 11 kilometer naar het Zuid-Oosten bereikt hebben op de weg naar Bou Saada. Dit ligt in de directe richting naar Libye, waardoor men Tunis kan voor bij trekken en de laatste Italiaanse bezitting in de woestijn in het binnenland van Libye aanvallen (Londen, (AP) 11.11).

**FRANSE VLOOT LIGT VOOR TOULON.**

Een bericht van het Britse nieuwsagentschap zeide, dat volgens Radio Vichy de Franse vloot nog voor de haven van Toulon ligt (Londen, (AP) 11.11).

## Het nieuws van vandaag.

In een gedeelte van onze editie van gisteren konden wij nog mededelen, dat Frans Noord-Afrika heeft gecapituleerd voor de Noordamerikaanse strijdkrachten. Drie dagen nadat de bliksemoorlog van Generaal Eisenhower geopend werd, legden de Fransen de wapenen neer. De Duitse bezetting van geheel Frankrijk heeft dit neerleggen van de wapenen klaarblijkelijk nog bespoedigd. Admiraal Jean François Darlan heeft hiertoe opdracht gegeven. In elk geval, de Noordamerikaanse strijdkrachten zijn samen met het 1e Britse leger, dat in Algerië aan land gezet is, getogen in de richting van Tunis. Er is een schitterende weg, die er heen leidt en aangezien er geen weerstand meer is van de Fransen kan een gemechaniseerd leger de afstand binnen enkele uren afleggen. Ondanks de ontkenningen van de As blijken er wel degelijk vijandelijke troepen en vliegtuigen in die Franse kolonie te zijn aangekomen, gezien het communiqué van Caïro, dat de vernietiging van As-vliegtuigen op de Tunische vliegvelden bekend maakte (blz. 3).

Over de Franse vloot zijn er nog steeds tegenstrijdige berichten. Het schijnt echter wel vast te staan, dat de geruchten, die gisteren de ronde deden en die o.a. hier door bepaalde kringen als vaststaand werden verkondigd, officieel nergens bevestigd zijn. Deze berichten wilden namelijk doen voorkomen, dat de gehele Franse vloot zich bij de Geallieerden gevoegd zou hebben. Het is best mogelijk, dat enkele vlooteenheden de Franse bases verlaten hebben en zich eventueel bij de Geallieerden gevoegd hebben. Het schijnt echter, dat de hoofdmacht van de Franse vloot nog bij Toulon ligt en dat de Franse marine-autoriteiten voorlopig de kat uit de boom kijken. Aangezien men niet weet aan wiens orders men zich moet houden, laat men de situatie waarschijnlijk eerst wat bedaren alvorens te beslissen aan wiens lokstem men gehoor zal geven (blz. 1).

Pétain was gisteren ook het onderwerp van de wildste geruchten. Het bericht „van de Franse grens" volgens hetwelk hij met Weygand uit Vichy vertrokken zou zijn, werd spoedig tegengesproken. Thans blijkt, dat hij nog steeds te Vichy vertoeft en dat zijn houding na de terugkeer van Pierre Laval uit München enigszins veranderd is. Eerst had hij heftig geprotesteerd tegen de Duitse bezetting van de vrije zone en gezegd, dat hij niets zou doen om te beletten, dat de Franse bevolking weerstand bood aan de Duitsers (blz. 1).

Later werd zijn verklaring nietig verklaard en werden alle propaganda-middelen van de As gemobiliseerd om het Franse volk ertoe te bewegen zich kalm te houden, omdat „alle speciale quaesties tussen de Duitse en Franse autoriteiten zouden worden geregeld". Tevens liet Pétain een aansporing richten tot de Franse troepen in Noord-Afrika om de strijd tegen de Noordamerikaanse invasie voort te zetten. Maar het was te laat, omdat Darlan reeds gecapituleeerd had „in naam van Pétain". En de Fransen waren maar wat blij, dat zij de strijd tegen hun vroegere vrienden konden staken.

Duitsland is door de Geallieerde actie in Noord-Afrika uit het evenwicht geslagen en troepen en vliegtuigen worden van het Russisch front gehaald om Zuid-Europa te versterken. Met het oog hierop heeft Turkije speciale verdedigings-maatregelen getroffen.

Het Curaçaose Lid van de Buitengewone Raad van Advies, Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez, die reeds meermalen staatsrechtelijke studies in ons blad publiceerde, zet ditmaal op blz. 2 de staatsrechtelijke positie van ons gebiedsdeel, door den jeugdigen Staatsman juister staatsdeel genoemd, in het geheel des koninkrijks uiteen.



## Turkije treft speciale verdedigingsmaatregelen.

### ITALIANEN LANDEN OP CORSICA.

### 800 Schepen in Afrikaanse operatie betrokken.

**8ste Britse Leger rukt voort in Cyrenaica.**

**DE WAPENSTILSTAND IN NOORD-AFRIKA.**

Den Vichy-strijdkrachten werd bevolen alle weerstand in Frans Noord-Afrika te staken. Het Geallieerde Hoofdkwartier zeide, dat door Admiraal Jean Darlan een capitulatie-order werd uitgevaardigd, nadat hij verschillende dagen geheime besprekingen had gevoerd met Majoor-Generaal Mark Clark te Algiers. Het is evenwel nog niet zeker, dat alle Franse strijdkrachten weer naar haar barakken zijn teruggekeerd, doch de voornaamste Noordamerikaanse doeleinden, o.a. Oran, Algiers, Rabat en Casablanca, bevinden zich veilig in Noordamerikaanse handen. Darlans eigen positie is nog duister.

De Admiraal, die door Pétain zelf werd benoemd tot Opperbevelhebber van alle Vichy-strijdkrachten, tekende als zodanig de wapenstilstand in Noord-Afrika. Van de andere kant heeft Pétain evenwel een beroep gedaan op alle Franse strijdkrachten om vol te houden in Noord-Afrika tot het bittere einde (Londen, (AP) 11.11).

**MEER DAN 800 SCHEPEN WAREN BIJ DE NOORDAMERIKAANSE LANDINGEN BETROKKEN.**

De voorzitter van de Noordamerikaanse Oorlogsproductie-raad, Donald Nelson, zeide, dat „hetgeen thans in Noord-Afrika geschiedt, slechts het begin is en niet het einde". „De Duitse militaire organisatie", zo vertelde Nelson, „is onmetelijk machtig en heeft zwaar in Rusland geleden, doch nog heeft zij veel tot haar beschikking." Nelson voorspelde ook een lange oorlog. De Britse Minister van Productie Littleton verklaarde, dat de Afrikaanse invasie „de grootste water- en landoperatie van de geschiedenis" is geweest. Hij maakte bekend, dat het aantal schepen meer dan 500 was, behalve nog 350 oorlogsschepen, die erbij betrokken waren. Hieraan voegde de spreker toe, dat hij geen biezonderheden kon verstrekken, doch zeide, dat „de geschiedenis van de Armada in onbeduidendheid verzinkt, indien men die gaat vergelijken met de machtige strijdkrachten, die gebruikt werden. Volgens Littleton is het meest bemoedigende feit voor ons en het meest ontmoedigende voor den vijand, dat thans het bewijs geleverd is over de eenheid van een groot strategisch plan (New York, (AP) 12.11).

**GROTE VLOOTMACHT TE GIBRALTAR.**

De berichten van de Franse radio legden voortdurend de nadruk op de aankomst van Noordamerikaanse en Britse convooien in het gebied van de Middellandse Zee. Men zeide, dat volgens waarnemers in La Linea (Spanje) verschillende duizenden Britse en Noordamerikaanse manschappen te Gibraltar gelegerd zijn.

Het bericht zeide, dat 2 kruisers, 4 torpedojagers en een groot transportschip de haven van Gibraltar zijn binnengelopen, waar zij zich gevoegd hebben bij een slagschip, drie vliegdekschepen, 4 kruisers, 11 torpedojagers en 5 transportschepen, welke reeds in de haven lagen. Voorts zouden zich 38 koopvaardijschepen in de baai bevinden. Onder deze koopvaardijschepen bevindt zich ook het Franse schip „Caudebec" (Londen, (AP) 11.11).

**DE VERBREKING VAN HET WAPENSTILSTANDSVERDRAG.**

Hitler brak het Frans-Duitse wapenstilstandsverdrag van 1940 met het voorwendsel de Middellandse Zeekust en het eiland Corsica te beschermen tegen een dreigende Geallieerde invasie vanuit de pas veroverde Noordafrikaanse bases. Hij zond zijn troepen, die in stromen trekken door het tot nu toe onbezette gedeelte van Frankrijk, in de richting van Marseille en de grote Franse marine-basis Toulon. Het antwoord van Maarschalk Pétain was vervat in een krachtig protest tegen deze handeling en weerhield de Fransen klaarblijkelijk om andermaal zo goed als zij konden tegen de As te vechten.

De klaarblijkelijke bedoeling van Pétain om zijn volk vrij te spreken van de voorwaarden van het wapenstilstandsverdrag wordt eveneens hoofdzakelijk in verband gebracht met de Franse zeestrijdkrachten, die in Toulon en in het Frans-Afrikaanse Imperium gestationneerd zijn.

De mensen in Midden-Frankrijk — dat gedeelte buiten de Zuidelijke zeehavens, waar de kansen om naar de Geallieerden over te lopen nog goed zijn — waren voor het grootste deel niet bij machte de oorlog te hervatten. Heden laat maakte Vichy definitief bekend, dat de Franse vloot, die sedert lang door Hitler is opgeëist, doch onder de bepalingen van het wapenstilstandsverdrag van 1940 tot dusver gespaard, nog steeds in Toulon is.

In zijn typische Hitler-stijl maakte de Duitse Rijkskanselier de bezetting van geheel Frankrijk aan de Fransen bekend, terwijl zijn troepen binnendrongen naar het Zuidelijk deel van Frankrijk en de Italianen het gebied in Frankrijk, waar zij bij het staken der vijandelijkheden in Juni 1940 nog werden tegengehouden, uitbreiden. Hitlers eerste boodschap was gericht aan de „Fransen, officieren en manschappen van het Franse leger", waarin hij dezen verklaarde, dat Duitsland reeds voor 24 uur kennis droeg van een Geallieerd plan om over de Middellandse Zee het Zuidelijk gedeelte van Frankrijk en Corsica aan te vallen. Daarna maakte men een lange brief van den Führer aan Pétain bekend. Hitler zeide, dat zijn enige doel is een Geallieerde invasie, waarvan men weet, dat die in de maak is, te beletten, en dat wanneer het Duitse doel bereikt is hij zijn troepen zal terugtrekken, gelijk bepaald werd in het wapenstilstandsverdrag van 1940. (Aan de Fanse grens, (AP) 11.11).

**LAVAL IN VICHY AANGEKOMEN.**

Een uitzending van Vichy deelde mede, dat Laval om 15 uur per vliegtuig in Vichy is teruggekeerd. Hij werd ogenblikkelijk ontvangen door Pétain en een bijeenkomst van het cabinet werd vastgesteld voor 22 uur (Londen, (AP) 11.11).

**DUITSERS BEREIKEN HUN OBJECTEN.**

Het Vichy-nieuwsagentschap zeide, dat volgens bekendmaking van Duitse militaire kringen de Duitse troepen al hun objecten in onbezet Frankrijk hebben bereikt binnen 12 uren nadat zij trokken over de demarcatielijn (Vichy, (AP) 11.11).

# De 6 Curaçaose eilanden vormen geen Nederlands grondgebied; zij zijn Nederland.

## Term „Staatsdeel" te verkiezen boven het onjuiste „Gebiedsdeel".

De Staatsrechtelijke eenheid van Nederland en Curaçao.

door

**Meester Doctor Moïses Frumencio da Costa Gomez,**
Lid van de Rijksconferentie der Nederlanden.
Lid van de Staten van Curaçao.
Lid van de Buitengewone Raad van Advies.

De onderlinge staatsrechtelijke positie der vier, het Koninkrijk der Nederlanden samenstellende gebieden: Nederland, Nederlands Indië, Suriname en Curaçao, werd in de Grondwet van 1922 niet geregeld. Sedertdien hebben de beoefenaars van Rijks- en overzees staatsrecht min of meer geavanceerde theorieën over de staatsrechtelijke verhoudingen in de vierledige staat der Nederlanden verkondigd en met talent verdedigd. Hoe belangrijk ook, geen dezer theorieën kunnen wij in dit kort bestek toetsen aan de werkelijkheid van het geldende specifieke Curaçaose Staatsrecht. En ware het niet, dat wij, ter bepaling van de positie van Curaçao in het Nederlandse Staatsrecht, konden volstaan met slechts de contouren en hoofdlijnen, wij zouden ook hiervan hebben afgezien.

Het constitutioneel recht van grondwet en wet, en de sociologische verhoudingen stellen ons in staat, mits wij ons de nodige beperkingen opleggen en niet eenzijdig te veel nadruk leggen op juridisch dogmatische of critisch sociologische argumenten, een helder inzicht in de positie van Curaçao in staatsverband te verkrijgen, al moet onmiddellijk worden toegegeven, dat de historische groei van het Curaçaos staatsrecht niet die rechtsverfijning in de sociologische verhoudingen weergeeft, die de geschiedenis van de ontwikkeling van Curaçao vordert.

Het staatsrechtelijk beeld, dat door het constitutioneel grondwettelijk en wettelijk recht is gevormd, vertoont zeker niet de elegantie van een juridisch kunststuk of het monumentale van de grootste staatsrechtelijke scheppingen van Thorbecke, maar het is niettemin een kostbare realiteit, een verworvenheid door historische noodzakelijkheid op grond van de overeenkomst — zij het niet gelijkheid — der verhoudingen in het moederland en Curaçao. Het is geen werk der fantasie — zoals van de constructie van de vierledige staat is gezegd — en geen willekeurige constructie naar ons eigen inzicht terwille der synthese.

Beide richtingen, zowel de juridisch dogmatische, als de critisch sociologische, geven als bepalende elementen van elk staatsrecht: Land en Volk. Het Curaçaos staatsrecht, als onderdeel van het staatsrecht der Nederlanden, wordt dan ook bepaald door de plaats van het Land en volk van Curaçao in de Nederlandse staats- en rechtsgemeenschap.

Allereerst dan het Landgebied van Curaçao:

Met bepaling, dat Curaçao een integrerend deel is van het Koninkrijk, opent de Grondwet van 1922/38, luidende: „Het Koninkrijk der Nederlanden omvat het grondgebied van Nederland, Nederlands-Indië, Suriname en Curaçao.

Welk rechtsysteem men ook volgt, aan artikel 1 van de Grondwet kan deze minimum-betekenis, dat er één territoriale staatsgemeenschap bestaat, één onverbrekelijke territoriale eenheid waarvan het grondgebied van Curaçao grondwettelijk deel is, niet worden ontzegd. Discussie vermijdende en daarom de coördinatieleer en alle andere theorieën, die direct of indirect uit dit beroemde artikel 1 worden afgeleid terzijde stellende, willen wij ons in dit artikel slechts bepalen tot de vastgelegde grondwettelijke geographie van het Koninkrijk.

Voor de verdere gang van ons betoog kunnen nu de internationale regelingen van het staats-landgebied en de inwendige verdelingen der afzonderlijke landgebieden zonder schade buiten bespreking gehouden worden.

Voor onze constructie is de integrale eenheid van het Curaçaos landgebied in het staatsgebied van het Koninkrijk voldoende.

De benaming „gebiedsdeel" voor Curaçao in het Curaçaos Staatsrecht is dan ook minder juist, daar deze benaming in artikel 1 van de Curaçaose Staatsregeling (1936) gebruikt wordt ter aanduiding van de vroegere onderhorigheden.

Hoewel vóór de bepaling van de staatsrechtelijke positie van Curaçao de regeling der staatsburgerschapsrechten van beslissende betekenis is: men denke toch niet te licht over deze territoriale eenheid, een der meest brandende Curaçaose quaesties der vorige eeuw, die onzen onvergetelijken Abraham Mendez Chumaceiro zijn brochure „Is Curaçao te koop?" deed schrijven. Meer dan ooit moet het diepe inzicht van den grondwetgever van 1922 bewonderd worden, dat inzicht, dat het Vrije Nederland van heden schiep. Ons territoir is geen Nederlands grondgebied het is Nederland naar ons constitutioneel recht. De ramp van 1940 trof het belangrijkste deel van de staat, het moederland, maar het Koninkrijk leeft, zij het in onze kleinere en bescheidene territoiren in Amerika.

En nu vervolgens het Volk van Curaçao en zijn staatsorganen.

Een afzonderlijk staatsrechtelijk bestaan, als nationale eenheid of als blote onderdanen tot de staat behorende, heeft het Curaçaos Volk niet. Het Curaçaos Volk is opgenomen in de nationale Nederlandse gemeenschap. De wet van 1892 op het Nederlanderschap bepaalt terecht, dat de Curaçaose nationale Nederlanders zijn in de volste zin des woords. Door deze wet zijn de staatsburgerschapsrechten van de Curaçaose Nederlanders gelijk aan die van de bewoners van het Rijk, behoudens de voor de hand liggende beperkingen verbonden aan het ingezetenschap.

Een argument tegen deze opvatting kan niet gevonden worden in de wet op het onderdaanschap, die in 1927 onjuist en ten onrechte ver buiten de materie, tot Curaçao is uitgebreid. Deze wet immers, die het onderdaanschap van niet-Nederlanders regelt, kan te onzent niet méér zijn dan een aanvullingswet, die de regeling van het Nederlanderschap van Curaçaoënaars niet kan aantasten en derhalve nauwelijks toepassing erlangt.

Er bestaat dus een staatsterritoir, één gelijke nationaliteitsregeling en dus één eenheidsstaat: De Nederlandse staat waarvan Curaçao naar het recht van land en volk een integrerend deel vormt.

De Grondwet construeerde ook de eenheid der organen. De grondwetgever heeft van ouds, als mede-wetgever en vertegenwoordigend lichaam van het Nederlandse volk de Staten-Generaal aangewezen: zij zijn medewetgever en vertegenwoordiging van en dus niet voor Curaçao.

Staat in principe — door onverbrekelijke territoriale band, door eenheid van nationaliteit, staatsorganen en wetgeving — naar geldend constitutioneel recht vast, dat Nederland en Curaçao een staatsrechtelijke eenheid binnen het staatsverband vormen, de organische uitbouw dezer unieke staatsgemeenschap echter heeft zijn beslag nog lang niet verkregen.

Mag nu op deze grond, de sociologische critiek die voor de hand ligt, het beeld, dat wij geschetst hebben, als een vals beeld der werkelijkheid verwerpen?

Onzes inziens volstrekt niet: Het recht, dat de sociologische verhoudingen dekt, legt niet alle invloed aan een zijde. Het concordantie-beginsel, het leidend beginsel voor de met ruime bevoegdheden uitgeruste lagere wetgevende organen, schiep voor de overeenkomstige verhoudingen dezelfde ordening als in het Rijk, terwijl de beginselen van zelf-wetgeving en zelfbestuur en de financiële autonomie de vrijheidssfeer waarborgen. Het plaatselijk mede-wetgevend orgaan (de Staten) wordt sedert 1936 tevens in de gelegenheid gesteld tot samenwerking met de Rijksorganen, zodra deze als staatsorganen regelen, Curaçao in belangrijke mate betreffende, scheppen.

Wie uit de werkelijkheid het recht wil halen, kan niet volstaan met beschouwingen van sociologische aard: hij dient ook met factoren van morele en ideële orde in een beschaafde christelijke gemeenschap rekening te houden.

De deelneming aan de behartiging van staatsbelangen door het adviesrecht der volksvertegenwoordiging, indien die belangen Curaçao in belangrijke mate betreffen, de vertegenwoordiging in de Buitengewone Raad van Advies gedurende de oorlog, de defensie van eigen grondgebied, de vrijwillige beschikbaarstelling van belangrijke bedragen op de plaatselijke begroting voor de oorlogvoering, zijn voor ons aanleiding om niet langer te spreken van een staatsrechtelijke positie van Curaçao tegenover de staatsdelen van het Koninkrijk. Curaçao is geen afzonderlijk staatsdeel, veel minder een afzonderlijk gebiedsdeel: het is tropisch Nederland, dat wacht op Nederlands initiatief tot organische innigere samenwerking, om onze unieke staatsgemeenschap uit te bouwen.

Een koninklijke belofte van een Rijksconferentie, waarnaar Curaçao afgevaardigden zal zenden, moge spoedig verwezenlijkt worden, opdat de staatkundige verhoudingen, die door een jong en energiek Nederlands Staatsman, bij zijn eerste kennismaking met Curaçao, reeds dadelijk als een anomalie werden geschetst, door gemeenschappelijke arbeid in overeenstemming gebracht worden met de belangrijkheid van Curaçao — niet alleen bezien uit economisch oogpunt — maar als integrerend deel van het moederland.

## De rede van Maarschalk Smuts

Naar bekend is, heeft Maarschalk Jan Christiaan Smuts enige tijd geleden een rede tot Nederland en België gehouden; een korte samenvatting ervan hebben wij gegeven. Thans ontving de Gouvernementspersdienst de volledige rede, die wij thans laten volgen:

„Volk van Nederland en van België: Vanavond wil ik tot u alleen spreken, in tijdelijk bezette Europese gebieden, zowel als in de Belgische Congo als in die gedeelten van Nederlands-Indië, waar de strijd dapper voortduurt, als in de gedeelten, die tijdelijk onder de hiel der Japanners zijn. Ik spreek ook tot hen, die, in de vrije democratische landen van de wereld, de gezamenlijke strijd medestrijden onder leiding van hun eigen Nederlandse en Belgische regeringen.

Ik gevoel mij gedwongen tot u te spreken van hart tot hart en van man tot man. Ik wens, dusdoende niet allereerst van de Zuidafrikaanse republiek te spreken, doch liever en veeleer als „Afrikaander" met Nederlands bloed in mijn aderen tot het volk van de Lage Landen, dat in zulk een beteurenswaardige toestand verkeert.

Hetgeen ons samenbindt evenwel is niet slechts de gemeenschappelijke taal en dezelfde afkomst. Het is bovenal onze gezamenlijke geest. Het grote doel waarvoor mijn land — Zuid-Afrika — vrijwillig aan deze oorlog ging deelnemen, was bovenal het behoud van de vrijheid van denken en spreken, het geloof in de eerbied van den mens en diens leven, in het kort: het behoud der christelijke humaniteit, waarop het bestaan van ons en van uw volk is gegrondvest. En heeft deze christelijke geest niet gebloeid in de landen van Erasmus, Willem van Oranje, Grotius, Spinoza, Vondel en Guido Gezelle.

Het maakt mij bedroefd te bedenken, dat nu duisternis heerst in uw landen en dat gij diep leed moet lijden en honger. Bedenkt echter, dat alles wat gij nu lijdt ons nader brengt tot de overwinning. Bedenkt dat de absolute verwerping van alles, waartoe de Duitse en Japanse verdrukkers u trachten te verleiden en de absolute minachting voor alles wat door den vijand is besmet of besmeurd uw grote bijdrage is voor de strijd, die wij voeren met wapens, die iedere dag in sterkte toenemen.

De gehele wereld heeft met verontwaardiging vernomen, dat de onderdrukker in uw landen een systeem van Arbeidsdienstplicht en deportatie heeft ingevoerd naar Duitsland en naar wat hij cynisch noemt „gebieden in Oost Europa". De enige reden, die de vijand heeft om uw landen tot verval en ellende te brengen is, om hem in staat te stellen grote gedeelten van hun bevolking naar Oost Europa te brengen. Onthoudt, dat de toekomst van de landen aan de Noordzee in het Westen ligt.

Het bedroeft mij diep te denken aan de huidige toestand van uw eens zo bloeiende landen, welker binnenlands bestuur eens tot voorbeeld van vele andere placht te strekken. Doch tegelijkertijd ben ik gelukkig en trots bij de gedachte aan uw schitterende geestelijke weerstand, die ook een voorbeeld is en die ons sterkte en kracht geeft om te strijden — ook voor uw bevrijding. Weet dat wij werken voor uw bevrijding dag en nacht, uur na uur in de gehele wereld, ook in Zuid-Afrika. En ge moogt sterkte putten uit de gedachte, dat zelfs datgene wat in Zuid-Afrika wordt gedaan, tenslotte uw zaak zal ten goede komen.

In mijn land, Zuid-Afrika, waar geen dienstplicht bestaat, heeft tien procent der totale bevolking dienst genomen."

(Hierna trad Maarschalk Smuts even in de rol, die Zuid-Afrika thans vervult en in die welke Nederlanders er vervullen en wees hij op de samenhang van Zuid-Afrika met de Belgische Congo en met Nederlands Indië.) Hij vervolgde:

„Ik twijfel er niet aan, dat Nederlands en België's onafhankelijkheid na deze oorlog, door en in de nauwe samenwerking der Geallieerde Landen, zal worden gewaarborgd; deze samenwerking waarvan ik hier in Londen zulke ontroerende voorbeelden heb gezien. Wij, in Zuid-Afrika, delen uw overtuiging dat over de Oceanen en de grenzen heen alle mensen, die de rechten van beschaving in stand houden bondgenoten zijn in de grote strijd voor de uiteindelijke overwinning, welke de wereld zal vernieuwen. Wanneer het Duits nationaal-socialisme de overwinning zou behalen, zouden alle menselijke idealen verloren zijn. Noch het land van Rubens, noch dat van Rembrandt zou dit kunnen verdragen, of dulden. Uw verleden vraagt van u een sterk standpunt in te nemen, dat uw toekomst zal verzekeren. België's motto „Eendracht maakt macht", is hetzelfde als dat van Zuid-Afrika en het Nederlands blazoen draagt de trotse zinspreuk: „Ik zal handhaven".

En zo moet het ook zijn voor u en voor ons. Niets of niemand zal verdeeldheid onder ons teweeg brengen. Niets of niemand zal ons afhouden van ons stellige voornemen des vijands duistere krachten te vernielen, waarmede hij de mensenziel wil vernietigen. Doch wanneer wij ons volle vertrouwen in de overwinning stellen, dan is het onze plicht de vrede voor te bereiden, een vrede, die organisch kan groeien uit de verenigde wil der Verenigde Volken. De Volkenbond, zoals deze in 1918 werd gesticht, kan ons deze vrede niet brengen Onze huidige bedoelingen mogen minder theoretisch zijn en mogen minder ver-reikend lijken, doch de huidige gezamenlijke arbeid der Verenigde Landen toont de weg aan waarlangs — ook in vredestijd — practische arbeid op elk gebied kan strekken tot voordeel van alle vredelievende volken.

De grondbeginselen van de Atlantische Brief, waarmede de namen van Franklin D. Roosevelt en Winston S. Churchill zijn verbonden, moeten worden uitgewerkt en toegepast in economische en sociale spheren. Waarom zou de hulp, die wij elkander thans verlenen, niet kunnen worden voortgezet in vredestijd? Er bestaat geen enkele reden waarom wij zouden terugkeren tot de oude dwalingen, die een gezond internationaal leven onmogelijk maken.

In de stellige overtuiging, dat recht over macht zal zegevieren, gaan wij voort onze plicht te doen en wij zien de toekomst tegemoet met een zuiver geweten en met vastbesloten moed. De mensheid zal eens de vruchten plukken van de offers, gebracht door onze vreselijk-geteisterde generatie."

## NEDERLAND.

### KONINGIN SPREEKT BEWONDERING UIT VOOR RUSLAND.

Koningin Wilhelmina heeft Kalinin, den President van de Unie der Sovjet Republieken, het volgende telegram gezonden:

„Op deze verjaardag zend ik u, mijnheer de President mijn zeer welgemeende gelukwensen met alle goede wensen voor de toekomstige welvarendheid en het geluk der Sovjet-Unie, met de uitdrukking mijner bewondering voor de heldhaftige strijd van uw volk en zijn onbedwingbare legers."

### DE VERVOLGING DER JODEN.

„Het Joodsche Weekblad", het enige orgaan, dat den Nederlandsen Joden nog ten dienste staat, bevat een lange lijst van comité's voor hulpverlening aan Joden, die naar Oost Europa zullen worden gedeporteerd. Zij vragen om warme kleding, schoeisel, dekens. Het blad bevat advertenties, die de treurige toestand illustreren. „Uit de oude lappen maken wij warme mutsen en van gordijnen maken wij bagage-zakken."

Het blad bevat ook een kolom mededelingen over hen, die reeds naar verschillende delen van Oost-Europa gedeporteerd zijn.

# Buitenland.

## CHURCHILL SPREEKT IN HET PARLEMENT.

Sprekende bij de opening van het nieuwe zittingsjaar in het Parlement zeide Premier Winston S. Churchill, dat „een aanval te rechter tijd over het Kanaal of de Noordzee zal worden uitgevoerd".

Churchill deelde mede: „Zulk een aanval vereist een ontzaggelijke mate van voorbereiding, grote aantallen speciale landingsvaartuigen en een groot aantal geoefende manschappen, divisie voor divisie." Hij zeide, dat deze voorbereidingen getroffen worden, doch tijd vereisen.

Churchill zeide, dat Duitsland in Frankrijk een leger heeft ongeveer zo groot als de Britse Burgerwacht. Hieraan voegde hij toe: „Het is niet zo goed uitgerust als de Britse en Noordamerikaanse troepen, doch omvat vele veteranen".

Churchill verklaarde, dat de voorbereidingen voor de invasie „ver gevorderd zijn".

„Enorme installaties zijn en worden daar gemaakt in al onze beschikbare havens. Doch niemand zou gerechtvaardigd zijn en evenmin zou het menselijkerwijs mogelijk geweest zijn om een invasie van het vasteland te volbrengen gedurende de zomer- of herfstmaanden van 1942."

Churchill deelde mede, dat alle belangrijke havens van Noord-Afrika thans in Geallieerde handen zijn. „Het Huis kan ervan verzekerd zijn, dat vele dingen zullen geschieden binnen de volgende dagen en ik zou slechts veronderstellingen doen, indien ik zou pogen een mening te geven over de situatie, welke zich in Noord-Afrika, in Frankrijk of Italië zal ontwikkelen, behalve dan dat wij spoedig veel grotere faciliteiten ter beschikking zullen hebben om Italië te bombarderen".

Churchill zeide Stalin bij zijn bezoek aan Moskou te hebben ingelicht omtrent de moeilijkheden van een landing aan het Kanaal en de beslissing van een operatie in Noord-Afrika. Slechts op deze wijze kon het grootste aantal Duitsers werden afgeleid.

Churchill deelde mede, dat men op zijn minst 33 Duitse divisies in het Westen heeft vastgehouden en een derde van de Duitse luchtmacht. Bovendien waren er 10 Duitse divisies in Noorwegen. Het grootste deel van de Duitse vloot was maandenlang gehouden in de Noordelijke fjords. Er zijn ongeveer 350 van de beste Duitse vliegtuigen in het verre Noorden om de convooien aan te vallen, die naar Rusland gaan.

Churchill zeide, dat 19 convooien reeds naar Rusland gezonden zijn en dat elke keer een belangrijke vlootoperatie daarmede gepaard ging, omdat de hoofdmacht van de vijandelijke vloot zich in de buurt bevond. Bij het laatste convooi kwamen 77 oorlogsschepen van pas, met uitzondering nog van de voorraadschepen. Churchill refereerde naar de enorme voorraad munitie, welke naar Rusland gezonden is, terwijl men werd verweten voor de betrekkelijk slechte uitrusting van de eigen troepen.

Churchill vertelde vervolgens — gelijk Roosevelt dat gedaan had — over de beslissing om een campagne in Noord-Afrika te openen alvorens tot de invasie van West-Europa over te gaan. Verder zeide hij: „Generaal Alexander schatte gisterenavond, dat 50.000 Duitsers en Italianen zijn gedood, gevangen of gewond in de Afrikaanse slag.

Churchill zeide, dat voor zijn vertrek uit Caïro naar Rusland hij aan Generaal Alexander had opgedragen om het Duits-Italiaanse leger zo spoedig mogelijk te nemen of te vernietigen met al zijn voorraden en installaties in Egypte en Libye. Hij zeide, dat van de totale vijandelijke verliezen 34.000 Duitsers zijn en 25.000 Italianen. Nog vele Italianen dolen rond in de woestijn. Onze verliezen waren 13.600 waarvan 58% bestond uit troepen van het Verenigde Koninkrijk.

Churchill vertelde, dat bij Fuka een grimmig gevecht geleverd werd met ongekende vurigheid aan beide zijden tussen de Britse pantserstrijdkrachten en de overblijfselen van den vijand. De Britten en Duitsers hadden het hierbij vooral op elkaar gemunt.

De Duitsers werden bijna volledig vernield en slechts overblijfselen ontsnapten naar Mersa Matruh. De Premier waarschuwde grimmig: „Italië zal thans vollediger en bitter de verschrikkelijkheden van de oorlog ondergaan dan het tot nu toe gedaan heeft".

Churchill zeide, dat de Duitse tankverliezen 500 waren en dat zij 1000 kanonnen van allerlei soort verloren in de slag van Egypte. Hij zeide vol vertrouwen: „Wij hebben recht om verheugd te zijn, doch op één voorwaarde, verslapt niet!"

„Ik kan niet proberen te voorspellen waar de achtervolging zal ophouden of wat er tenslotte van den vijand zal overblijven. De snelle opmars van onze achtervolgingstroepen overtreft alles tot nu toe op het Egyptische slagveld. Egypte is reeds gezuiverd van den vijand. Wij rukken in Cyrenaica voort. Wij kunnen rekenen op onze Generaals en luchtmacht om bewonderenswaardige dingen te verrichten, nu de hoofdmacht van den vijand gebroken is".

Churchill deelde mede, dat een Britse divisie, welke het achtste leger versterkte voor de slag van Egypte, in Mei of Juni uit Engeland vertrok. Hieraan voegde hij toe, dat de meeste zesponders-kanonnen, die gebruikt werden, waren verzonden vóór de val van Tobruk.

Churchill deelde mede, dat een Noordamerikaans convooi begin Juli rechtstreeks naar Suez voer. Hij zeide, dat Roosevelt ook 105-mm. kanonnen zond om af te rekenen met de 88-mm. kanonnen van de Duitsers.

De Premier deed verder een beroep op alle Fransen om zich te verenigen op het ogenblik, dat hun land terneer geslagen wordt door de Duitse overheersers.

Verder zeide hij, dat de vijand geen idee had van de omvang waarmede hij zou worden aangevallen. Wat werd gedaan door het Britse woestijnleger op het veld, werd in Groot Britannië en in de Verenigde Staten bereikt op veel grotere schaal.

„Er werd een groot voordeel mee behaald — denk ik — dat wij onze scheepsverliezen niet bekend maakten. De Duitsers zijn het slachtoffer geworden van hun eigen leugens.

De verliezen zijn zwaar genoeg geweest, doch de Duitsers hebben ze voortdurend opgeschroefd en dientengevolge geloof ik, dat zij niet konden inzien, dat wij een scheepvaart hadden op zulke schaal als thans wordt gebruikt" (Londen, (AP) 11.11).

## ENGELSE KONING OPENT NIEUWE ZITTING VAN HET PARLEMENT.

Bij de opening van het nieuwe zittingsjaar deelde de Britse Koning aan het Hoger- en Lagerhuis mede, dat de schitterende overwinning in de Westelijke woestijn en de grote operatie in Franse Noord-Afrika een aanval van onze vijanden op de Franse gebieden in Noord-Afrika van voor geweest en dat zij belangrijke stappen vertegenwoordigen naar de overwinning".

De Koning gaf het gebruikelijke overzicht van de gebeurtenissen van het afgelopen jaar. Verder verklaarde hij, dat Groot Britannië vastbesloten is „om te vechten tot de volledige overwinning behaald is zonder enige gedachte om te onderhandelen."

Wat de toekomst ook moge inhouden, gaf de Koning uitdrukking aan zijn vertrouwen, dat het volk volgaarne tegemoet komt aan elke nieuwe eis, die het gesteld wordt (Londen, (AP) 11.11).

## HULL OVER DE INVASIE VAN ONBEZET-FRANKRIJK.

De Noordamerikaanse Staatssecretaris Cordell Hull bestempelde de Duitse invasie van onbezet-Frankrijk als een daad, die geheel ligt in de lijn van Hitlers régime van wetteloosheid en het negeren van plechtig gedane verklaringen. Toen men hem vroeg in hoeverre volgens zijn mening de Duitse daad Frankrijk terug zou brengen aan de Geallieerde zijde, antwoordde Hull, dat het nog te vroeg is om deze phase te bespreken.

Hull verklaarde, dat de Duitse invasie van onbezet-Frankrijk zeker een verdere rechtvaardiging is van de Noordamerikaanse actie in Afrika — in zoverre enige verdere rechtvaardiging nodig is. Hij legde er de nadruk op, dat er reeds overvloedige reden was voor de Noordamerikaanse actie (Washington, (AP) 11.11).

## FRANKRIJK, DE TRADITIONELE GEALLIEERDE.

In een rede, die President Roosevelt gehouden heeft op de nationale begraafplaats te Arlington, ter herdenking van de doden, die in vroegere oorlogen gevallen zijn, verklaarde hij, dat de As „een onvermijdelijke uiteindelijke nederlaag tegemoet gaat." „De machten van de bevrijding maken voortgang."

Hij zeide, dat de Verenigde Landen gestadig hun krachten verzamelen. Met verwijzing naar de ontwikkelingen van onlangs, zeide Roosevelt, dat zich bij de Verenigde Landen grote aantallen strijders hebben gevoegd van onze traditionele Geallieerde: Frankrijk (Washington, (AP) 11.11).

## DE FRANSE KOLONIES OP HET WESTELIJK HALFROND.

De „Baltimore Sun" schrijft, dat het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken zijn standpunt voortzet om Admiraal Robert te beschouwen als hoofd van de plaatselijke regering van Martinique zonder zijn relatie met Vichy te erkennen. Het blad schrijft verder: „Wij mogen hopen, dat Martinique in onze ogen een locale staat zal blijven, of liever nog een exponent van „La France éternelle."

De „New York Times" schrijft: „Wij begeren geen centimeter Frans grondgebied. Wij zijn niet in oorlog met Frankrijk. Wij zijn in oorlog voor Frankrijk. Oorlog met Laval of met iedereen, die zijn bevelen opvolgt, of met den man in Berlijn, waarvan Laval zijn bevelen ontvangt, is geen oorlog met Frankrijk."

De Washingtonse correspondent van de New Yorkse „P.M." schrijft: „De Regering der Verenigde Staten slaat nauwkeurig de Franse koloniën gade. Men kan wel aannemen, dat een breuk tussen Vichy en Washington tot resultaat zal hebben, dat As-activiteit in Frans Guyana zal worden onderdrukt, ondanks het feit, dat daarover officieel niets zal worden bekend gemaakt. De Noordamerikaanse legerleiding doet de Franse eilanden voortdurend bepatrouilleren. Drie maal daags cirkelen vliegboten over Martinique. En de oorlogsschepen in de haven van Fort de France zullen zeker niet uit de haven komen."

— **Panama-city:** Luitenant-Generaal Brett, commandant der Caraïbische verdediging zeide, dat hij geen onmiddellijke complicaties verwacht omtrent Frans West Indië. De Verenigde naties zijn — met betrekking tot Martinique, Guadeloupe en Guyana — op haar hoede voor iedere plotselinge verandering.

## 16 AS-VLIEGTUIGEN BIJ ALGIERS VERNIETIGD.

Het communiqué van het Noordamerikaanse Ministerie van Oorlog maakte bekend, dat 16 As-vliegtuigen werden vernietigd tijdens de gevechten nabij Algiers door de Geallieerde luchtstrijdkrachten, welke onder bevelen staan van Brigadier-Generaal James Doolittle, den man, die Tokio bombardeerde (Washington, (AP) 11.11).

## AANVAL OP RIJSSEL.

De Franse radio zeide, dat Geallieerde bommenwerpers Rijssel voor de tweede maal binnen drie dagen hebben aangevallen. Hierbij werd een aantal huizen vernield en werden talrijke slachtoffers veroorzaakt (Parijs, (AP) 11.11).

## COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

Het communiqué No. 188 van de Noordamerikaanse Marine luidt als volgt:

**1.** (a) Bij een aanval op de Holtzbaai op het eiland Attu hebben Noordamerikaanse legervliegtuigen 7 vijandelijke 0-vliegtuigen vernietigd. Men is op generlei weerstand gestuit en alle vliegtuigen zijn teruggekeerd. (b) Bij Kiska hebben de Noordamerikaanse leger-bommenwerpers twee vijandelijke vrachtschepen aangevallen en beschadigd. Een onzer vliegtuigen werd beschadigd door het vijandelijke afweervuur, doch alle keerden terug.

**Zuidelijk gedeelte van de Stille Oceaan:** (alle data zijn Oosterlengte: 2. (a) In de morgen van 10 November doken Grumman-vliegtuigen door een formatie van 15 vijandelijke gevechtsvliegtuigen naar beneden van een hoogte van ongeveer 9000 meter nabij Guadalcanal. Eén 0-gevechtsvliegtuig werd naar beneden geschoten. (b). De Noordamerikaanse troepen, gesteund door legervliegtuigen gaan met het offensief voort aan de Oostelijke en Westelijke flanken van onze stellingen op het eiland Guadalcanal. (c) In de late namiddag hebben Noordamerikaanse bommenwerpers een strijdmacht van 5 vijandelijke torpedojagers ten Oosten van de Georgia-eilanden aangevallen. De resultaten van deze aanval werden niet waargenomen.

Drie berichten, die onlangs binnengekomen zijn, doen uitkomen, dat 8 vijandelijke 0-gevechtsvliegtuigen en 8 tweedekkers van het drijvende type werden vernietigd in stede van respectievelijk vijf en zeven in de actie, gelijk gemeld werd in paragraaf 2 (d) van het Noordamerikaanse Marinecommuniqué No. 186 (Washington, (AP) 11.11).

## AS-SCHEPEN AANGEVALLEN.

Eén-motorige gevechtsvliegtuigen gingen voort met hun offensieve patrouille-vluchten boven het Oostelijk deel van Cyrenaica. De gevechtsvliegtuigen, die van Malta uit op een grote patrouille-vlucht waren, hebben geen enkelen vijand kunnen ontdekken. In de nacht van 9 op 10 November heeft een verkenningsvliegtuig 3 vijandelijke kruisers en 5 torpedojagers waargenomen, die in Noordwestelijke richting voeren in het gebied ten Zuiden van Kaap Spartavento. Naar men mededeelt, hebben torpedodragende vliegtuigen twee treffers op een kruiser geplaatst.

Een sterke strijdmacht van bommenwerpers, aldus wordt gemeld, heeft ook een vijandelijk transport nabij Capuzzo aangevallen en 30 branden gesticht (Caïro, (AP) 11.11).

## COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten luidt:

„Het 8e Britse leger gaat voort met de achtervolging van de zich terugtrekkende overblijfselen van het Duitse pantserleger in Cyrenaica. Gevangenen worden er gemaakt. In de nacht van 10 op 11 November was Tobruk het doel van onze bommenwerpers. Gisteren werden de vluchtende vijandelijke strijdkrachten door de snelheid van onze opmars ingehaald en tot de slag gedwongen. Onze twee-motorige gevechtsvliegtuigen hebben het vliegveld nabij Tunis aangevallen. Ten minste 18 As-vliegtuigen werden in brand gezet en vele werden beschadigd. De luchtaanvallen op de vliegvelden op Sardinië gingen voort in de nacht van 10 op 11 November. De volle biezonderheden hierover zijn nog niet beschikbaar. Van al deze aanvallen worden vijf onzer vliegtuigen vermist.

Bij de luchtgevechten heeft men 23 As-vliegtuigen vernietigd. Op zijn minst 6 ervan waren grote transporttoestellen. Onze gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers opereerden met succes tegen een grote concentratie van voertuigen tussen Bardia en Gambut" (Caïro, (AP) 12.11).

## RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

„In de nacht van 11 November bestreden onze troepen den vijand in de gebieden van Stalingrad, ten Noord-Oosten van Tuapse en ten Zuid-Oosten van Naltsjik. Er hadden aan de andere fronten geen veranderingen plaats. In het gebied van Stalingrad hebben onze troepen verscheidene vijandelijke aanvallen afgeslagen en ongeveer 200 vijandelijke soldaten gedood. Ons grof geschut en onze mortieren-schutters brachten 4 kanonnen, 11 mortieren en verschillende machinegeweren tot zwijgen en vernielden 11 vijandelijke kanon-emplacementen en blokhuizen. Tevens werden 5 Duitse vliegtuigen neergeschoten. Ten Noord-Westen van Stalingrad hebben onze afdelingen een door den vijand bezet punt in de buitenwijken aangevallen. Ongeveer twee nazie-compagnieën werden bij deze ontmoeting onschadelijk gemaakt. Wij hebben ook gevangenen en uitrustingstukken buit gemaakt.

Ten Noord-Oosten van Tuapse sloeg een Russische afdeling twee vijandelijke aanvallen af, waarbij de Duitsers meer dan 100 soldaten verloren, alsmede 8 machine-geweren, 1 kanon en 2 mortieren. Vele Duitsers zijn vrijwillig overgelopen naar de Russen. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik leidden onze troepen actieve operaties. Bij een hevige strijd vernietigden onze troepen drie vijandelijke tanks, 4 anti-tankkanonnen, 3 mortierenbatterijen en een aantal lorries. Eveneens werd meer dan een compagnie van het vijandelijke voetvolk buiten gevecht gesteld. Russische vliegers hebben een vijandelijk vliegveld aangevallen. De vliegers vlogen 5 of 6 maal boven hun doel en vielen toen het veld en de luchtverdediging aan. Hierna sprongen de valschermtroepen uit de transportvliegtuigen en staken de vliegtuigen op het veld in brand. 13 Duitse machines zijn afgebrand, terwijl er 10 andere werden beschadigd. Onze troepen baanden zich toen met succes een weg door de frontlinie heen naar de Russische stellingen" (Moskou, (AP) 12.11).

## RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Een aanvullend communiqué luidt:

„In het gebied van Stalingrad hebben onze troepen de vijandelijke aanvallen afgeslagen. Een vijandelijke groep, die trachtte in onze verdediging binnen te dringen, werd buiten gevecht gesteld. Het Russische kanon-vuur heeft ongeveer 2 compagnieën vijandelijke infanterie weggevaagd. Eén onzer detachementen omsingelde een door den vijand bezette blok huizen en doodde met handgranaten ongeveer 130 Duitse soldaten. Ten Noord-Westen van Stalingrad hebben 2 bataljons Duitse infanterie onze troepen in een dorp aangevallen. Het Russische grof geschut en het Sovjet-voetvolk hebben de indringers evenwel teruggeslagen. Hierbij werden 400 Duitse soldaten gedood. Ten Zuid-Oosten van Naltsjik hebben twee vijandelijke bataljons, door tanks gesteund, onze troepen aan een belangrijke flank aangevallen. Deze aanval werd afgeslagen met 200 man doden aan Duitse zijde. Aan het Centrale front hebben de Sovjet-troepen 440 nazie-soldaten gedood, terwijl men 3 kanonnen, 7 blokhuizen en 30 ingravingen met artillerie-vuur vernietigde. Verdekt opgestelde schutters hebben aan dit front 1.947 Duitsers in één maand gedood" (Moskou, (AP) 12.11).









## NIEUWS VAN OVERAL.

— **Berlijn:** Volgens de Duitse radio heeft het Duitse Hoofdcommando medegedeeld, dat de Duitsers gisteren voortgingen met hun uchtaanvallen op de Noordamerikaanse en Britse landingsvloot bij Noord-Afrika.

— **Londen:** De radio van Vichy maakte bekend, dat de Italiaanse troepen Chambery bereikt hebben op ongeveer 60 kilometer ten Zuid-Oosten van Lyon en „drastische maatregelen" getroffen hebben teneinde er de rust te bewaren.

— **Londen:** De Duitse radio zeide, dat vijf hoge Duitse officieren en hun staf intrek hebben genomen in het Hotel du Parc in Vichy, waar het Hoofdkwartier van Pétain gevestigd is.

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap ving een bericht op van de Duitse radio, waarin beweerd werd, dat het Britse vliegdekschip „Argus" gistermorgen getroffen werd tijdens de aanvallen van de lucht- en zeestrijdkrachten van de As op de Middellandse Zee.

— **Vichy:** Een bericht uit Tunis van het Vichy-nieuwsagentschap ontkende formeel, dat er As-troepen in Tunis geland zijn.

— **Londen:** Volgens een officiële verklaring uit Vichy zouden de Italiaanse troepen geland zijn te Bastia op het Franse eiland Corsica.

— **Londen:** Het communiqué van de Britse Admiraliteit zeide, dat de berichten, die werden uitgezonden door de Duitse radio, volgens welke een geheel Frans escader te Alexandrië door de Britten is overgenomen, geheel van grond ontbloot zijn.

## A.M.S.-b-EXAMEN GELIJKGESTELD MET H.B.S.-b.

Bij Koninklijk Besluit van 1 October, staatsblad C 62 zijn het eindgetuigschrift van de Algemene Middelbare School afdeling B., alhier — alsmede de getuigschriften, die in 1942, 1943 en 1944 alhier worden uitgereikt door de Commissie „Landsexamen H.B.S.-b, gelijkgesteld met het getuigschrift, bedoeld in artikel 55 eerste lid der Middelbare Onderwijswet.

Dit komt dus hierop neer, dat het eindexamen-diploma van onze A.M.S. afdeling B is gelijkgesteld met het diploma eindexamen H.B.S.-b, in Nederland. Dit geldt ook voor het Landexamen, dat zolang wordt afgenomen totdat de A.M.S. eigen leerlingen gaat afleveren.

Bezitters van deze diploma's kunnen dan gaan studeren voor arts, apotheker, leraar wiskunde, scheikunde, plant- en dierkunde, geologie enz., voor officier van zee- en landmacht, ingenieur, handelseconomie enzovoort.

## ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Parijs deelde mede, dat alle Turkse soldaten, matrozen en vliegers opdracht hebben gekregen zich ogenblikkelijk bij hun afdelingen te voegen.

— **New York:** Cuba, Mexico, Nicaragua verbraken de betrekkingen met Vichy.

— **Melbourne:** De Australische Premier Curtin vroeg aan alle Kerken over geheel Australië om op Zondag de klokken te luiden voor de overwinning in Noord-Afrika. Het is Zondag Thanksgiving Day.

— **New Delhi:** Raf-bommenwerpers vielen de vijandelijke scheepvaart te Akyab (Birma) aan.

— **Bern:** Een voorzichtig gestelde radio-uitzending van Vichy zeide, dat de Duitsers door een besluit van Hitler zelf de Franse vlootbasis Toulon niet zullen bezetten, omdat de Vlootcommandanten besloten hebben weerstand te bieden „aan alle agressors".

Hoewel hiermede te kennen gegeven werd, dat de Duitsers zich hierbij hebben neergelegd, dat de Fransen zelf zorg zullen dragen voor Toulon, indien de Geallieerden die basis mochten aanvallen, kon de bekendmaking ook worden uitgelegd als willende zeggen, dat de Franse matrozen vastbesloten zijn de Duitsers te bestrijden indien zij zich in de vlootbasis mochten wagen. In elk geval schijnt bevestigd te zijn, dat een belangrijk deel van de vloot zich nog te Toulon bevindt.

— **Londen:** Een luchtslag om Tunis is in voortgang, waarbij de Geallieerde bommenwerpers de eerste klappen hebben uitgedeeld. Intussen snelden de Duitse en Italiaanse strijdkrachten naar gevechtsposities in Zuid-Frankrijk en Corsica uit vrees voor een Noordamerikaanse invasie van Europa uit het Zuiden. Als volgt is de toestand op dit ogenblik in het Westelijk gebied van de Middellandse Zee: 1) De Franse Vlootcommandanten hebben gezworen, dat hun slageskader weerstand zal bieden aan elke agressie en houden hiermede de vlootbasis Toulon uit de handen van Hitler — voorlopig ten minste. 2) Tweemotorige Britse bommenwerpers, die van Egypte uit aanvallen, hebben 19 vliegtuigen van de As vernield op een vliegveld nabij Tunis en op zijn minst een gelijk aantal beschadigd. 3) De Noordamerikaanse strijdkrachten rukken uit het Westen tegen Tunis op en mogelijk bevinden zij zich reeds in het gebied. De Italianen maakten de bezetting bekend van Corsica. Verder zouden hun troepen Nice gepasseerd zijn en de Rhone hebben bereikt in het deel van de bezetting.

# Curaçao.

## Een nieuwe regeling voor bestellingen in de V.S.

Het tempo van de Geallieerde oorlogsmachine wordt steeds sneller. In toenemende mate wordt het productie apparaat van de Verenigde Staten van Amerika voor de oorlogvoering ingeschakeld. Curaçao ondervond daarvan reels in sterke mate de weerslag en zal die weldra nog veel sterker ondervinden. De Regering der Verenigde Staten trof enige nieuwe maatregelen, welke voor onze handel belangrijke gevolgen zullen hebben.

Een van deze maatregelen is dat thans de ganse jaarbehoefte van het Gebiedsdeel voor 1943 althans bij benadering moet worden vastgesteld. In verband daarmede kwam hier deze dagen aan de heer Richard H. Catlett Ambtenaar van de Pacht en Leen wet administratie, die zich door persoonlijke waarneming en bespreking van de behoefte van ons gebiedsdeel op de hoogte zal stellen.

Het is wel zeer te waarderen, dat zij die in de Verenigde Staten voor ons zulke belangrijke beslissingen hebben te nemen, zich aldus eerst goed willen oriënteren. De goede wil om ons te helpen had bezwaarlijk beter kunnen blijken.

Op grond van de gegevens, welke de Heer Richard H. Catlett verzamelt, zal dan straks worden vastgesteld welke hoeveelheden wij ten hoogste uit de Verenigde Staten zullen kunnen betrekken. Het spreekt echter wel vanzelf dat dan eerst moet vaststaan, dat wij deze goederen niet uit andere landen kunnen betrekken.

De Heer R. H. Catlett verzamelt, dit ter voorkoming van misverstand, geen bestellingen, doch gegevens, die straks mede beslissend zullen zijn voor het al of niet toewijzen van bestellingen.

Ten aanzien van deze bestellingen nu nam de Noordamerikaanse regering een maatregel die voor onze handel belangrijke gevolgen kan hebben. Zij heeft thans alle productie onder haar toezicht gebracht.

Kon men tot dusverre verscheidene eet- en drinkwaren, kleding en andere zaken vrijelijk bestellen, voortaan zullen de totale hoeveelheden niet alleen moeten blijven binnen de grenzen der hierboven genoemde jaarbehoeften, doch zal men bovendien alvorens welke bestelling ook te mogen plaatsen, vergunning van Washington moeten hebben. Zulks heeft aanstonds twee gevolgen. In de eerste plaats zal men zijn bestellingen zoveel mogelijk per kwartaal moeten samenvoegen — zeer kleine bestellingen trekken nu eenmaal weinig aandacht! — maar daarnevens zullen alle aanvragen voor Nederlands gebied door één centrale instantie moeten worden ingediend. Die instantie is voor ons de Nederlandse Inkoop Commissie.

De gang van zaken zal dus deze moeten zijn. De importeur zendt zijn bestelling aan de In.-Cu. De In.-Cu. gaat na of zij binnen de grenzen van het toegestane blijft, zij houdt een oogje in het zeil, dat niet een enkele importeur een te groot deel opslokt, zij gaat na of het verantwoord is scheepsruimte aan te vragen en zendt de stukken vervolgens naar de Nederlandse Inkoop Commissie. Dit orgaan wendt zich eerst tot de Nederlandse Scheepvaart Missie die over de toewijzing van scheepsruimte besluit, wendt zich dan tot de betreffende instanties in Washington en zendt ten slotte de bestelling aan den agent of fabrikant als opgegeven door den importeur, door. Deze weet waarschijnlijk reeds van de zaak af want onze importeur heeft hem uiteraard zelf een copie van de bestelling gezonden. Zodra hij het bestelde gereed heeft wendt hij zich nu tot Funch Edye & Co., welke firma ingevolge opdracht van de Scheepvaart Missie de verschepingen regelt.

Er ontstaat een kink in de kabel indien de Noordamerikaanse regering de goederen toestaat, doch een andere fabrikant daarvoor aanwijst. In dat geval treedt de N. I. C. als tussenpersoon op, plaatst de bestelling aan het nieuwe adres en ... rekent uiteraard commissie als tussenpersoon.

Het spreekt vanzelf, dat deze nieuwe regeling hier niet voetstoots is aanvaard. Zij verlengt de weg tussen importeur en fabrikant, zij vergt bemoeiingen van de overheid, die het Bestuur van Curaçao gaarne had vermeden. Doch het Gouvernement mocht in dezen geen risico's nemen. Waar het hier om de voorziening van de bevolking met het allernodigste gaat, kan talmen betekenen, dat de aanvoer van dat nodigste straks stokt. Toen na brief- en telegramwisseling definitief vaststond, dat de Verenigde Staten slechts dan bereid zijn ons te blijven leveren, indien wij op de aangegeven wijze medewerken, was het zaak ons hier zo snel mogelijk daarop in te stellen.

Zulks betekent, dat de bemoeiingen van de In-Cu. moeten worden uitgebreid. De Kamer van Koophandel verklaarde zich reeds op de meest welwillende wijze bereid goed te vinden, dat de Secretaris, de Heer Philip J. Evertsz, een groot deel van zijn tijd aan de In.-Cu. zal wijden. Verdere reorganisatie van de In-Cu., is in overweging waarbij ook uitbreiding van het kantoor op Aruba nodig zal zijn. Er zal zeer nauw contact tussen de In-Cu. en de instanties in de Verenigde Staten moeten worden gehouden. Niet alleen moet men in de Verenigde Staten bemerken, dat wij de zaken hier serieus aanpakken, dat wij onze opgaven niet overdrijven, men moet ook daar vooral bij de N. I. C. en de Nederlandse Scheepvaart Missie begrip hebben voor onze moeilijkheden. In dit verband is het verheugend dat twee heren [Henri Wolff en Majoor Everard IJsseldijk] van de N.I.C. reeds enige weken in het Gebiedsdeel zijn om die moeilijkheden te bestuderen.

Wanneer de nieuwe regeling ingaat, staat nog niet vast. Men geeft ons enige tijd ter voorbereiding. Voorlopig blijft de handel op de normale wijze bestellen, waarbij het echter dringend aanbeveling verdient aan de In-Cu. zg. Wica verklaringen te zenden. Zulks bevordert het verkrijgen van scheepsruimte, daar de ervaring der laatste weken reeds leert, dat ettelijke verschepingen waarvoor geen Wica verklaring was ingediend, worden afgewezen, hetgeen dan tot veel correspondentie leidt.

### HET CONCERT VAN VANAVOND.

Herinnerd wordt ten overvloede aan het piano- en vioolconcert van **Teun Don en Max Tak**, hedenavond om 20.30 uur in het Briontheater. Alle deuren en openingen van het theater zijn van verduisteringsschermen voorzien, zodat het theater — bekend staande als het beste accoustische theater alhier — ook in dit opzicht thans geweldig verbeterd is.

Zoals men weet, is dit het laatste concert van Teun Don hier te lande.

### DE PSYCHOLOGISCHE OORLOGVOERING.

Te betreuren viel het zeker, dat een betrekkelijk klein aantal personen de zeer interessante lezing bijwoonde, die gisteravond door één der mensen, die zo juist uit Nederland ontkomen was, gehouden werd. De lezing werd door de aanwezigen, waaronder Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Petrus I. Verriet O.P., den Apostolisch Vicarius van Curaçao met grote aandacht gevolgd, hetgeen ook bleek uit de vragen, die later op de avond gesteld werden.

De voorzitter van „Onze Vloot", Willem F.M. Lampe verwelkomde de aanwezigen en leidde den spreker in. Daarna zong het Koor van de Protestantse Gemeente te Emmastad onder leiding van den Heer H. Kool enige prachtige liederen. Vervolgens nam de gelukkig ontkomen Nederlander het woord.

Hij begon met te vertellen, hoe een vreugde het hem was, na jarenlang bepropageerd te zijn en bestookt met Duitse leuzen, nu eindelijk eens vrij tot Nederlanders het woord te mogen richten. Daarom koos hij dit onderwerp, om iets te vertellen van die heroïsche gebeurtenis, hoe het Nederlandse volk immuun bleek voor alle Duitse psychologische wapenen. De psychologische oorlog is de niet-militaire oorlog, de oorlog van ons allen, de graadmeter van ons geestelijk houvast.

De vrouw speelt hierin een even grote rol als de man. De spreker wist dit te illustreren met voorbeelden uit de vorige wereldoorlog, de panieken onder Generaal Nivelle, de plotseling ineenstorting van Duitsland in 1918, en met massa-psychologische verschijnselen in Keulen en Den Haag.

De Duitsers hebben zich vóór deze oorlog op veel intenser manier dan de Geallieerden met de psychologische oorlog bezig gehouden. Direct na 1918 vindt men er reeds Duitse litteratuur over, hoe men massa's en volken murw kan maken en met psychische middelen klein kan krijgen. Het werk van hun 5e colonnes was daar vooral op gericht.

Als voornaamste psychologische wapenen gaf de spreker aan: de angst, het zaaien van achterdocht en wantrouwen, de massahypnose, de propaganda en de geleide publieke opinie. Al deze punten werden besproken en toegelicht met ervaringen uit de huidige oorlog, ervaringen achter de Grebbelinie, na het bombardement van Rotterdam, en de reactie van ons volk op de Duitse maatregelen. De giftige werking van de angst is meer dan bekend, en het verschijnsel der paniek is in onze kolommen meermalen besproken. Ook is bekend hoe defaitistisch het zaaien van achterdocht en wantrouwen werkt. Door geruchten rond te spreiden, kan men een volk klein en week maken. De rol der massahypnose en haar talrijke psychologische hulpmiddelen werden uitvoerig besproken.

Hij gaf de vele hulpmiddelen aan, om op een volk massaal invloed te oefenen en horig te maken. Lange radioredevoeringen, gedicteerde pers, steeds maar herhaalde leuzen, gedwongen luisteren.

Zo maakt men de menigte rijp voor alle waan, die men erin wil gieten. In aansluiting hieraan ontsluierde hij iets van de geweldige propagandamaatregelen, die Duitsland in Nederland toepast. Steeds komen nieuwe fascinerende biljetten en platen aan de muren. Plotseling op een morgen vindt men alle straten beplakt en beklad met pro-Duitse en anti-Oranje leuzen. De bevolking wordt met muziek bewerkt en gratis maaltijden worden uitgedeeld. Maar iedereen weet dat het vuige propaganda is. Napoleon had reeds een „Bureau de l'opinion publique", maar heeft moeten ervaren, dat zelfs het Franse volk op den duur immuun bleef voor zijn propaganda. Achter de schijnbare opinie is een reële opinie verborgen, waar de vijand niet zo makkelijk mede sollen kan. Bovendien is de propaganda een tweesnijdend zwaard, dat soms plotseling de verkeerde kant uitslaat. Ook bestaat er een punt, waarbij de mensen verzadigd zijn van propaganda en deze alle waarde verliest.

Het Nederlandse volk is door zijn politieke scholing geoefend tegen propaganda. Het is een volk van afzonderlijke denkers. Het grote wapen tegen de psychologische oorlog is de weloverwogenheid. Het langzaam werken van het verstand doorziet spoedig de valse propaganda. Daarnaast is het juist de grote waarde van onze democratie, dat ze gebaseerd is op een hechte geestelijke en religieuze ondergrond. Al heeft de publieke opinie in 1940 even gewankeld, ze heeft zich, ook dank zij der leiding van onze Londense Regering, hersteld. Door de psychologische wapenen van onze vijanden, hebben wij geleerd, sterkere eigen wapenen te smeden en ons te immuniseren tegen zijn indringerige suggesties. Dit zijn deze wapenen, die, naast de militaire wapenen, ons de uiteindelijke overwinning moeten brengen.

Na de pauze zong het Koor van de Protestantse Gemeente te Emmastad weder enige liederen, waarna door den spreker verschillende vragen beantwoord werden.

Tot slot sprak Dominee Johannes Mietes enige hartelijke dankwoorden tot den spreker en dankte hij de aanwezigen voor hun opkomst. Na nog een vurig beroep gedaan te hebben op allen om het voorbeeld te volgen van Hare Majesteit de Koningin, die ons voorgaat in de strijd, sloot hij de bijeenkomst en zongen allen nog het Wilhelmus.

Hiermede was deze zeer interessante lezing afgelopen, die helaas door te weinigen werd bijgewoond.

### ST. THOMASKRING ONTVANGT GASTEN.

Uiterst voldaan en in opgewekte stemming werden enkele Nederlandse uitgewekenen, die thans op Curaçao vertoeven, gisterenavond naar hun verblijven teruggebracht na de gast te zijn geweest van de St. Thomaskring. De gezellige bijeenkomst vond plaats in de Club San Tarcisio en op ongedwongen wijze gingen er enkele uren mee voorbij. De dames van de zustervereniging „Veritas" waren er ook en zorgden, dat er aan versnaperingen niets ontbrak, terwijl zij tevens de gasten gezellig hielpen onderhouden. Hartelijke woorden werden gesproken door gasten en gastheren. Het toneel was behalve voor toespraken tevens toegankelijk voor elkeen, die wilde voordragen, zingen of op andere wijze uiting wenste te geven aan zijn of haar talenten. De liedjes van de gasten, die het voornamelijk op den „mof" bedoeld hadden vonden grote bijval en de verhalen van hun avontuurlijke reis hadden een gretig gehoor. Het was een avond, die — naar de mannen verzekerden — zij nooit zullen vergeten. Het was de Curaçaose gastvrijheid op haar best.

### SCHOOL-CONCERT DOOR MAX TAK EN TEUN DON.

Uitgaande van de Vereniging voor Opvoeding en Onderwijs op Curaçao, zal onder auspiciën van de Curaçaose Kunstkring, op Zaterdagmiddag 14 November om 16.30 uur in het Theater Brion een school-concert worden gegeven door den Violist Max Tak en den Pianist Teun Don. Elk nummer van het programma wordt voorafgegaan door een mondelinge toelichting. Het programma bestaat uit sonates van Beethoven en César Franck, piano-soli van Ravel, viool-soli van Pablo de Sarasate, Max Tak en Boris Leski's bewerking van de Jigdal-melodie (Malach Haämaweth). Kaarten zijn verkrijgbaar op de scholen en des middags aan de zaal. Volwassenen *f* 1.00; kinderen *f* 0.50.

### CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

| | Inkoop. | Verkoop |
|---|---|---|
| Caracas | 56.— | 57.50 |
| Paramaribo | 99.50 | 100.50 |
| Londen | 7.55 | 7.65 |

## EMMASTAD

**WACHTDIENSTEN: Do., 12 Nov.:**

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel Kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431, Amerikanenkamp Rio Canario en Hr. De Boer 2, Suite No. 1, Hotel C.P.I.M.

**Sportclub „Asiento": Voetbalprogramma voor het as. weekeinde:** Zaterdag 14 November om 16.15 uur **terrein Rio Canario:** Asiento 2 — P.S.V. 2. Scheidsrechter: Hr. Brouwer (A.S.V.).

Zaterdag 14 November om 16.15 uur, **terrein Groot Kwartier.** Scheidsrechter Hr. Corsica (M.S.V.): Groot Kwartier 2 — Veteranen Combinatie.

Zondag 15 November om 16.15 uur **terrein Groot Kwartier:** Groot Kwartier A — Asiento 1.

Zondag 15 November om 14.00 uur **terrein Groot Kwartier.** Scheidsrechter Hr. De Vries (M.S.V.): Groot Kwartier C — Asiento C (Junioren).

### VERENIGING RIJPERE JEUGD.

**Attentie alle leden!**

De bijeenkomst van as. Zondag 15 November wordt verzet op Zaterdagavond 14 November, want dan zullen wij een filmavond organiseren. Wij kunnen je aanraden deze filmavond bij te wonen, aangezien enige zeer interessante films welwillend werden geleend. De bijeenkomst wordt gehouden in het **Repetitielocaal** van 19 tot 21 uur.